

Zápis

z jednání Ekonomické komise Odboru lesního hospodářství České akademie zemědělských věd, konaného ve dnech 5. a 6. května 2005 (Ovčárna pod Pradědem, Bruntál)

přítomni: viz prezenční listina

Zasedání Ekonomické komise OLH ČAZV (EK) zahájil a řídil místopředseda Ing. Kupčák. V úvodu seznámil přítomné s programem a organizačním zabezpečením jednání, jež se konalo v rámci působnosti podniku Vojenské lesy a statky, s.p.

Program:

1. Informace o činnosti Odboru lesního hospodářství ČAZV
2. Stav lesnického ekonomického výzkumu
3. Současná ekonomická situace lesního hospodářství
4. Ekonomické aspekty ochrany lesa
5. Lesní hospodářství – Vojenské lesy a statky, s.p. (VLS)
6. Organizační záležitosti
7. Exkurze (6.5.2005) – VLS, Divize Lipník n. B., Lesní správa Bruntál

Průběh jednání:

K bodu 1. informoval Ing. Kupčák o slavnostní zasedání členů ČAZV a SAPV dne 22.3.2005 k 80. výročí založení Československé akademie zemědělské v roce 1924. Na toto jednání byli jako hosté pozváni tehdejší ministr zemědělství ČR Ing. Jaroslav Palas, minister půdohospodářstva SR Ing. Zsolt Simon, ministr životního prostředí ČR RNDr. Libor Ambrozek, minister životního prostředí SR Prof. RNDr. László Miklós, DrSc., členové Predsednictva Slovenskej akadémie pôdohospodárskych vied, zástupci zemědělského výboru PSP ČR, Agrární komory ČR, Potravinářské komory ČR, Asociace soukromého zemědělství ČR, Komory veterinárních lékařů ČR, Zemědělského svazu ČR, Svazu vlastníků půdy a soukromých rolníků aj. V průběhu zasedání byli účastníci mj. seznámeni s aktuální situací v zemědělském výzkumu (za ČR vystoupil Ing. J. Stehlík, ředitel odboru výzkumu a vzdělávání MZe ČR; za SR Ing. Tibor Masár, Ph.D, ředitel odboru vědy a výzkumu MP SR).

K informacím o lesnickém ekonomickém výzkumu – bodu 2 vystoupili:

Prof. Pulkrab (FLE ČZU) – ukončení zahraničních grantů (5. rámcový program EU: „Evaluating Financing of Forestry in Europe“, „Wildland-Urban Area Fire Risk Management“), výzkumný záměr - „Víceúčelové lesní hospodářství v limitních sociálně ekonomických a přírodních podmínkách“, grant MŽP ČR - „Zhodnocení rizik a přínosů uvažovaného vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, včetně ekonomického zhodnocení“, Lesy ČR s.p. – „Analýza efektivnosti polyfunkčního lesního hospodářství na území lesního závodu Židlochovice“, „Modely hospodářských opatření a úplných vlastních nákladů pěstební činnosti podle souboru lesních typů“;

Ing. Matějček (VÚLHM) – monitoring les. legislativy, analýzy informačních systémů, sledování národních les. účtů, ověřování dosavadních modelů oceňování lesa (pohyb nákladů a cen dříví), způsoby zdaňování v zemích EU, realizace priorit NLP (období 2003 – 2006), technická normalizace (v roce 2004 revidovány normy OL – kůrovec, klikoroh, ploskohřbetka, bekyně mniška), příprava semináře „Potenciál rozvoje venkova“ (Bechyně), trendy z vyhodnocení strategie lesů EU (při absenci společné lesnické politiky) - využití biomasy jako obnovitelného energetického zdroje, biodiverzita a NATURA 2000, rozvoj venkova, využití dříví,

Ing. Kupčák (LDF MZLU) – rozpracování výzkumného záměru LDF „Les a dřevo – podpora funkčně integrovaného LH a využívání dříví jako obnovitelné suroviny“ (2005 – 2010) – participace ÚLDEP u dílčích záměrů: „Lužní lesy – obhospodařování z pohledu udržitelného rozvoje“, „Zásady hospodaření a optimalizace druhové skladby lesů v antropicky se měnících podmínkách pahorkatin a vysočin“, „Revitalizace horských lesních ekosystémů poškozených imisemi“, Strategie managementu území se zvláštním statutem ochrany“, Optimalizace procesů zpracování dřeva a kompozitních materiálů na bázi dřeva“; jednání o grantu MZe k rozpracování prog. opatření NLP „Analýza ekonomických dopadů návrhu nového systému kategorizace lesů a možnosti řešení případných kompenzací“; příprava podzimních konferencí se zahr. účastí: „Manažerské účetnictví v podmínkách LH“, „Ekonomika lesních a zemědělských podniků v rámci rozvoje venkova“;

Ing. Tutka, Ing. Petrášová (LVÚ Zvolen) – zaměření na participace na projektech jiných odvětví, spoluúčast při řešení výzkumné problematiky VÚRV Piešťany při hodnocení a oceňování veřejněprospěšných funkcí lesa (vč. vlivu lesa na zemědělskou krajinu), zakázky v oblasti les. politiky

a při vypracování zelených zpráv, souhrnný les. účet SR, zaměření na výzkum ek. úlohy typu LH na venkově, projekt „Podpora zdraví v lesním hospodářství“, projekt EU k vzdělávání pracovníků v LH, účast na projektu „Rozvoj vidieka v potravních vertikálách v kontexte integrace SR do EU“ (vliv integrace SR na socioekonomické podmínky lesnictví).

V první části bodu 3. vystoupil ředitel ÚHÚL Brandýs n. L. Ing. Vašíček:

1. Současný stav v přípravě pravidel pro poskytování podpor z nově připravovaného fondu EU, který je označován zkratkou EAFRD (Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova). Příspěvek přednesl ing. Kubišta, ředitel pobočky Stará Boleslav. Účastníci jednání se shodli na doporučení pokračovat v přípravě dokumentu a přijali nabídku ÚHÚL - možnost projednání zacílení podpor do LH na příštím jednání komise.

2. Návrh projektu na sběr mikroekonomických dat v LH od stálých respondentů představil ing. Jansa z pobočky Stará Boleslav. Účastníci uvítali návrh projektu, zároveň však v diskusi upozornili (ing. Hovořák, Prof. Pulkrab, ing. Kaňok, doc. Jánský, ing. Petrášová, ing. Michalčík, ing. Bukáček) na jeho značnou složitost. EK doporučila vytvořit expertní tým ve složení prof. Pulkrab, prof. Šišák, ing. Chytrý, ing. Kupčák, ing. Vovesný, doc. Jánský, ing. Hanibal, s požadavky na pomoc při definování sledovaných položek - jejich recenze a úprav a definice respondentské sítě (především se zaměřením na soukromý sektor a dodavatelské subjekty).

3. Zástupci EK a ÚHÚL souhlasili s tím, aby se komise stala platformou pro projednávání rozvoje lesnické ekonomiky na ÚHÚL.

K současné ek. situaci LH dále vystoupila Ing. Losmanová – Zelená zpráva 2004, r. 2005 a kritická situace rozdělování prostřednictvím krajů (MZe v pozici doporučující, odkaz na jednání ve Křtinách 11.5.2005). V diskusi vystoupil Ing. Černý (pravidla Jihomoravského kraje), Ing. Vovesný (nesystémové rozdělení podpor zemědělství – lesnictví), Ing. Hronek. informoval o podporách EU na zvýšené náklady v lesnictví.

K tématu ekonomických aspektů ochrany lesa (OL) – bodu 4 postupně vystoupili:

Ing. Kaňok (LČR) – identifikace ochrany lesa (škody zvěří), stressory a jejich kumulace, sm porosty jako nejproduktivnější a současně nejlabilnější, projevy vícenákladů na OL + ztráta na výnosech, pojištění lesních majetků, zvýšené náklady na obnovu kalamitních holin,

Ing. Mocek (VLS) – pěstební činnost v podmínkách VLS a struktura nákladových druhů (vč. přepočtu na 1 ha a m³), náklady na OL jako investice. Dále EK seznámil se změnami u VLS (návrh nové organizační struktury a IS, útlum neefektivních provozů a restrukturalizace majetku, centralizace obchodu, uplatnění motivačních pravidel při odměňování, výrobní technologie a optimalizace podílu nakupovaných služeb). Aspekty OL v podmínkách VLS Divize Lipník n. B. (vč. informací k bodu 5 programu) rozvedl a konkretizoval Ing. Jeniš.

Ing. Černý (Lesy města Brna) – historie a současnost správy městských lesů, základní ukazatele lesní výroby - výrobní náklady (pěstební činnost, ochrana proti buření, zvěři a kůrovci) a základní ekonomické ukazatele vč. přehledu oprav a pořízení hmotného majetku (1993 - 1999 – 2004),

Prof. Pulkrab (FLE ČZU) – ekonomické problémy odvětví, obmýtí, malá pozornost aspektům trvale udržitelného hospodaření (ekologické, ekonomické, sociální), ek. dopady Evropské úmluvy pro krajinu, zalesňování zemědělských půd, lesnický ekonomický výzkum ve světě a u nás (univerzity – přechod od kvality na kvantitu a „výzkum ve volném čase“),

Ing. Ďurkovič (LVÚ Zvolen) – větrná kalamita v Tatrách („tatranská bóra“ 9.11.2004, 12 200 ha, 2,44 mil. m³) a historický vývoj odlesňování a nástupu lesa (6 rozsáhlých kalamit v letech 1915 – 2004), nahodilé těžby v letech 1991 – 2003.

Vzhledem k aktuálnosti, obsáhlosti i relativně nízké informovanosti k danému tématu OL bylo dohodnuto vydání sborníku (LDF MZLU).

K bodu 6. tlumočil Ing. Kupčák návrh příštího setkání EK (v první polovině října 2005), jež by bylo zaměřeno na újmy a náhrady za omezení hospodaření v lesích v důsledku požadavků společnosti, a situováno do oblasti působení Lesní správy Orlická nad Vltavou.

Při exkurzi 6.5.2005, již vedl ved. LS Bruntál Ing. Krejcar, se účastníci EK seznámili s provozní problematikou LS (4232 ha lesa, 570 m.n.m., roční těžba 25,5 tis. m³, převažující podrostní způsob hospodaření):

- obnova lesa s vnášením MZD (bk), příprava pro přirozené zmlazení jd,
- bk hospodářství – probírka s redukcí předrostlíků a obrostlíků,
- zprac. kůrovce kalamity, používání otrávených lapáků – „trojnožka“ (fer. odparník + Vaztak) v kombinaci 60 % + 30% klasické lapáky + 10 % lapače.

Zapsal Ing. Kupčák